

XV наукова конференція ІА АН УРСР в Одесі

З 19 по 23 квітня 1972 р. в Одесі відбулася чергова XV наукова конференція ІА АН УРСР, присвячена 50-річчю утворення СРСР. Засідання проводилося спільно з V зборами Одеського археологічного товариства.

В роботі конференції, крім археологів України, брали участь науковці РРФСР, Молдавії, Білорусії, Литви, Латвії, Грузії, Казахстану, а також Народної Республіки Болгарії.

На пленарних засіданнях було заслухано сім доповідей. Створенню багатонаціональної Радянської держави в результаті перемоги Великої Жовтневої революції була присвячена доповідь Ф. П. Шевченка (Київ). Директор Одеського археологічного музею І. Т. Черников зупинився на основних етапах наукової діяльності музею за роки Радянської влади і значних творчих досягненнях його працівників, а також на великій науково-пропагандистській та ідейно-виховній роботі. Про результати дослідження господарсько-побутових комплексів пізнього палеоліту доповів І. Г. Шовкопляс (Київ). Він висловив думку, що вишикнення родової організації та її поділ на складові частини слід віднести до кінця раннього палеоліту (мустьєрська пора). М. І. Артамонов (Ленінград) прочитав доповідь «Вузлові питання скіфської історії і археології» в якій розвинув далі свою відому гіпотезу про автохтонне походження скіфської культури. Б. А. Шрамко (Харків) підсумував результати багаторічних досліджень Більського городища на Полтавщині. Величезна територія його, залишки значних оборонних споруд й археологічний матеріал дали підставу ототожнити Більське городище з м. Геліном, згадуваним у Геродота. Про визначні знахідки у царському кургані Товста Могила розповів Б. М. Мозолевський (Київ). Особливе враження справила на присутніх золота ажурна лектораль — шедевр греко-скіфської терефтики Північного Причорномор'я. В. Й. Довженок і П. П. Толочко (Київ) у своїй доповіді «Київ і Південна Русь в епоху феодалної роздробленості» висвітлили проблему державного розвитку Давньої Русі в XII—XIV ст. Вони підкреслили, що новітні археологічні дослідження всупереч до-революційній історіографії свідчать про історичну спадкоємність на Подніпров'ї до і після татаро-монгольської навали.

На конференції працювало шість секцій (кам'яного віку, неоліту — енеоліту, бронзи, раннього залізного віку, античної археології, ранньослов'янської — давньоруської археології), на яких було заслухано 82 доповіді і повідомлення.

Всі пленарні і секційні доповіді активно обговорювалися в ході конференції; творча дискусія сприятала обміну думками і критичному розгляду результатів польових і теоретичних досліджень археологічних пам'яток на території України та суміжних областей у 1970—1971 рр.

В останній день засідання відбулися звітно-виборні збори Одеського археологічного товариства, на яких було заслухано доповідь П. О. Каришковського про наукову діяльність товариства і обрано нове правління. Учасники конференції відвідали одеські музеї, визначні місця міста-героя, розкопки античних пам'яток — поселення Роксолани і м. Тіри, а також оглянули Білгород-Дністровську фортецю. У підготовці конференції та організації екскурсій активну участь брав колектив Одеського археологічного музею.

Е. В. Яковенко

М. ПАРОВИЧ-ПЕШКАН

Археологічні дослідження на території Джердапа (Залізних Воріт)

Будівництво гідроелектростанції Джердап на Дунаї в районі Залізних Воріт призвело до розгортання археологічних досліджень великого масштабу. Споруджена в 1970 р. гребля розташована на виході з ущелини Залізних Воріт. Вона підняла рівень води до 40 м, у зв'язку з чим з'явилася необхідність комплексного вивчення, а інколи і пере-